

ПО 17 ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні і поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	<i>Прикладна психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кред. ЄКТС / 150 годин Лекції – 14 годин, семінарські – 12 годин, самостійна робота – 124 годин</i>
Семестровий контроль / контрольні заходи	<i>Домашня контрольна робота (ДКР), екзамен</i>
Розклад занять	https://my.kpi.ua та https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/nezhyńska/ <i>Нежинська Олена Олександрівна, доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат психологічних наук, доцент</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzEzMTA2Mzc1MDU1?cjc=kj6dgm7

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Однією з найважливіших наукових і навчальних дисциплін під час професійної підготовки майбутніх психологів є «Психологія праці», оскільки усвідомлення особистістю закономірностей власної трудової діяльності призводить до підвищення розуміння багатьох психологічних аспектів, у т.ч. й її подальшої ефективності, наслідком чого є більш досконалі результати праці, задоволення та висока мотивація тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія праці» є психологічні компоненти, які регулюють трудову активність людини під час її трудової або професійної діяльності.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо психологічної специфіки формування та розвитку людини як суб'єкта праці; усвідомлення ними особливості динаміки професійно-важливих якостей особистості, їхній вплив та особливості під час специфіки профорієнтації, профвідбору та профпідбору; вмінь класифікувати основні та додаткові методи психологічного дослідження трудової діяльності; орієнтуватися у виборі профілактичних заходів для запобігання стану перевтоми, стресів та надання психологічної допомоги у разі необхідності.

Система теоретичних і практичних (семінарських) занять дає можливість вирішити такі **основні завдання**:

- сформулювати у здобувачів вищої освіти базові знання про наукові та прикладні аспекти психології;
- ознайомити з психологічними особливостями особистості, розвинути здатність до самопізнання, рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу;
- використовувати набуті знання, поглиблювати їх та розвивати критичне мислення;
- навчити підвищувати продуктивність праці психологічними засобами, впливати на зміни у структурі мотивів діяльності працівника;
- діагностувати рівень та особливості динаміки працездатності працівника;
- сформулювати уявлення про особливості взаємодії, комунікації, важливість етичних принципів професійної діяльності;
- здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій під час трудової або професійної діяльності та міжособистісної взаємодії, розвинути вміння вирішення психологічних проблем та конфліктів, аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- запобігати станам перевтоми, стресам, надмірним стресовим навантаженням;
- розвинути здатність до безперервного навчання, відповідально ставитися до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми метою дисципліни є **формування** у здобувачів вищої освіти:

загальних компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 5);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 6);
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК 8);
- здатність працювати в команді (ЗК 9);
- здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 10);
- здатність та готовність впроваджувати наукові основи та рекомендації щодо сучасної життєдіяльності, засоби фізичного, психічного, психологічного і духовного розвитку особистості й самовдосконалення (ЗК 13);
- здатність до саморозвитку на основі рефлексії та саморегулювання (ЗК 14);
- здатність і готовність до безперервного й актуального навчання, опанування новими знаннями, методичними розробками, інноваційними проєктами, володіння новітніми технологіями в галузі психології (ЗК 15);

фахових компетентностей:

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК 1);
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (ФК 2);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК 4);

- здатність використовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (ФК 5);
- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту (ФК 9);
- здатності дотримуватися норм професійної етики (ФК 10);
- здатності до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ФК 11);
- здатність здійснювати психологічний вплив з метою оптимізації психічного функціонування індивіда або групи (ФК 15).

Програмні результати навчання:

- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН 10);
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності (ПРН 13);
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН 14);
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (ПРН 17);
- планувати та організовувати спільну інтелектуальну діяльність у ході вирішення прикладних завдань (ПРН 19).

Комунікація з викладачем є невід'ємною частиною освітнього процесу як під час навчальних занять, так і в межах консультацій, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. До того ж для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується classroom.google.com, електронна пошта, загальні групи в соціальних мережах.

Ефективне засвоєння навчального матеріалу значною мірою залежить від активної співпраці здобувачів вищої освіти з викладачем під час лекцій та практичних занять. Консультації з даного курсу проводяться відповідно до розкладу, який можна знайти на офіційному сайті кафедри психології та педагогіки.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх компонентів: «Організаційна психологія» тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна створює основу для вивчення таких дисциплін, як: «Основи психотерапії», «Теорія і практика психологічного тренінгу», «Кризова психологія», «Виробнича практика».

Дисципліна перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами циклу професійної підготовки, завдяки чому створюється міцне підґрунтя для подальшого оволодіння знаннями з психологічних дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СР
1	2	3	4	5
Розділ 1. Основи психології праці				
Тема 1.1. Психологія праці у системі наук. Предмет та основні завдання психології праці	9	2	-	7
Тема 1.2. Історія психології праці. Становлення та розвиток вітчизняної психології праці	7	-	-	7
Тема 1.3. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Методи досліджень у психології праці	7	-	-	7
Тема 1.4. Профорієнтація та профвідбір у системі психології праці	11	2	2	7
Тема 1.5. Умови професійної діяльності особистості	7	-	-	7
Тема 1.6. Ринок праці в Україні в реаліях війни	9	-	2	7
Разом за розділом 1	50	4	4	42
Розділ 2. Особистість як суб'єкт професійної діяльності				
Тема 2.1. Індивідуально-психологічні характеристики та особливості особистості	9	2	-	7
Тема 2.2. Формування індивідуального стилю професійної діяльності	7	-	-	7
Тема 2.3. Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності	7	-	-	7
Тема 2.4. Психічні процеси як регулятори професійної діяльності	7	-	-	7
Тема 2.5. Особистість психолога та його професіональна діяльність	9	-	2	7
Тема 2.6. Оптимізація особистісного потенціалу та професійний розвиток	11	2	2	7
Разом за розділом 2	50	4	4	42
Розділ 3. Психологія професійної діяльності особистості				
Тема 3.1. Особливості професійної діяльності особистості	9	2	-	7
Тема 3.2. Психологічні питання професійної адаптації працівника та безпеки праці	7	-	-	7

Тема 3.3. Соціально-психологічні ризики, проблеми та конфлікти у колективі під час професійної діяльності	9	2	-	7
Тема 3.4. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності	9	-	2	7
Тема 3.5. Конкурентоспроможність команди на ринку праці	9	2	-	7
Тема 3.6. Шляхи вдосконалення професійної діяльності	7	-	2	5
Разом за розділом 3	50	6	4	40
Підготовка до ДКР	10			10
Підготовка до екзамену	30			30
Всього годин	150	14	12	124

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література:

1. Бурлакова І. А. Психологія професійного мислення, готовність до змін : навч.-метод. матеріал. Київ, Видавництво КРЦПК, 2022. 68 с. <https://cpk.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/psihologiya-profesijnogo-mislennya-gotovnist-do-zmin.-burlakova-i.a.pdf>
2. Кириченко В. В. Психологія праці та інженерна психологія : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с. URL : [http://eprints.zu.edu.ua/34809/1/Кириченко%20В.В.%20Психологія%20праці%20та%20інженерна%20психологія%20\(2022\).pdf](http://eprints.zu.edu.ua/34809/1/Кириченко%20В.В.%20Психологія%20праці%20та%20інженерна%20психологія%20(2022).pdf)
3. Психологія праці : навч. посібн. / за ред. Є. Л. Скворчевської. Харків, 2022. 160 с. URL : https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/2035/1/Psychology%20of%20labor_22.pdf
4. Психологія професійної діагностики та професійного консультування: практичний посібник / Ігнатів О. М., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М. ; за ред. О. М. Ігнатів. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 225 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728940/1/15%20ПСИХОЛОГІЯ%20ПРОФЕСІЙНОЇ.pdf>
5. Психологія професійної діяльності : підручн. / за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 256 с. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47921/1/Біскуп-Гірняк%20-%20Психологія%20-%20підручник%20%281%29.pdf>

4.2. Допоміжна література:

1. Воляннюк Н. Ю. Психологія наукової діяльності: [Монографія] / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, А. Б. Колосов, Б. В. Андрійцев. Київ : КНП ім. Ігоря Сікорського; Центр ДЗК, 2020. 352 с. URL : https://medkniga.com.ua/download/Psihologiya-naukovoyi-diyalnosti_Content.pdf
2. Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Фомич М. В. Командна згуртованість як соціально-психологічний феномен. Науковий журнал Габітус. Вип. 36, 2022. С. 255-259. URL : <http://habitus.od.ua/journals/2022/36-2022/42.pdf>

3. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування : навч. посіб. для студентів ВНЗ. 2-е вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
4. Карпенко Г. В. Психологія праці та вибір професії : Навч.-метод. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 168 с.
5. Лукіянчук А. М. Психологічні основи професійного становлення та розвитку особистості майбутнього кваліфікованого робітника : навч.-метод. посіб. Вид. 2-ге, поробл. доповн. Біла Церква : БІНПО, 2020. 139 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722960/1/Навчально-методичний%20посібник%202020%20Лукіянчук.pdf>
6. Оніпко З. С. Самооцінка як чинник професійного становлення особистості. Перспективи та інновації науки. 2022. № 7(12). С. 409-419. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8\(13\)-409-419](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-8(13)-409-419)
7. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / Автори : З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
8. Психологія праці [Електронний ресурс]: електрон. метод. рекомендації до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» / уклад. А. Х. Гудімова. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. 25 с.
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/fpsr/navchalni_materialy/metodychne_zabezpechenya/053_bakalavr/mr_psykhologiya_pratsi.pdf
9. Психологія праці та інженерна психологія : навч. посіб. для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія». 2-ге вид., перероб. і доп. / уклад. О. С. Юрков. Мукачеве : МДУ, 2018. 187 с. URL : <http://dspace.s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2022/1/Юрков%20О.С.%20Психологія%20праці%20та%20інженерна%20психологія.pdf>
10. Shymanskyi A. Contemporary psychological perspectives on personal readiness for professional activity. Personality and environmental issues, 2024, 3.1: 31-37.

Web-ресурси:

1. Аналітична записка МОП. Вплив кризи в Україні на сферу праці: попередні оцінки. URL : https://ukraine.un.org/sites/default/files/202205/UKR_Brief%20note_11May-2022.pdf
2. Кадровий голод. Що відбувається на ринку праці України під час війни. URL : <https://dif.org.ua/article/kadroviy-golod-shcho-vidbuvaetsya-na-rinku-pratsi-ukraini-pid-chas-viyni>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL : <http://psylib.kiev.ua/>
5. Ринок праці під час війни: які зміни потрібні. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3827148-rinok-praci-pid-cas-vijni-aki-zmini-potribni.html>
6. Сайт бібліотеки Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського. URL : <https://www.library.kpi.ua/>
7. Сайт журналу «Психологічний часопис». URL : <https://apsijournal.com/>
8. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. URL : <https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/>
9. Стратегічна ціна російської агресії для економіки України / за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2022. 67 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-03/ad-5-03-2022_0.pdf

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1.	Лекція 1. Тема 1.1. Психологія праці у системі наук. Предмет та основні завдання психології праці. Місце психології праці в системі психологічних наук. Предмет і завдання психології праці. Структурні компоненти психології праці. Основні категорії психології професійної діяльності. Інституціоналізація професійної діяльності. Роль психолога праці на підприємстві. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: - Охарактеризувати, що вивчає психологія праці, що є предметом її вивчення та завданнями. - Визначити місце психології праці в системі наук та у суспільному житті. - Розкрити поняття «Інституціоналізація професійної діяльності». - Висвітлити значення психології праці для практичної діяльності психолога? II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
2.	Лекція 2. Тема 1.4. Профорієнтація та профвідбір у системі психології праці. Загальна характеристика професій типу «людина-людина», «людина-природа», «людина-техніка», «людина-знакова система», «людина-художній образ». Професіографія, професіограма, психограма. Психологічні основи професіографування та профвідбору. Проблеми вибору професії: уявлення та реальні. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: - Висвітлити особливості формування професійного самовизначення особистості як мету професійної орієнтації. - Розкрити принципи та методи профорієнтаційної (профконсультаційної) роботи. - Охарактеризувати психологічні основи виховання та професійного навчання (формування образу професії, професійної самосвідомості, індивідуального стилю діяльності, професійних знань, умінь, навичок). - Здійснити виділення критеріїв і вибір методів оцінки та ефективності профнавчання. - Окреслити психодіагностичне і професіографічне забезпечення професійного навчання як важливого чинника підвищення його ефективності. - Розкрити головні положення теорії очікувань Віктора Врума. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
3.	Лекція 3. Тема 2.1. Індивідуально-психологічні характеристики та особливості особистості. Темперамент і характер. Емоційно-вольова сфера особистості. Здібності особистості. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: Розкрити сутність поняття «темперамент» та «характер».

	2. Описати особливості емоційно-вольової сфери особистості. 3. Визначити значення типу темпераменту у життєдіяльності особистості. 4. Охарактеризувати поняття «здібності особистості» та умови їхнього розвитку. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
4.	Лекція 4. Тема 2.6. Оптимізація особистісного потенціалу та професійний розвиток особистості. Поняття «особистісний потенціал» та «професійний розвиток». Особистісні ресурси та їх оптимізація в професійній діяльності. Обдарованість як властивість суб'єкта праці. Інтернальний та екстернальний локус контролю під час здійснення професійної діяльності. Побудова кар'єри в умовах сучасного ринку праці. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Розкрийте основні особливості професійного розвитку людини. 2. Розкрийте значення діяльності для розвитку особистості. 3. Опишіть головні положення концепцій соціальної ідентичності. 4. Сформулюйте основні напрями щодо побудови кар'єри в сучасних умовах війни. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
5.	Лекція 5. Тема 3.1. Особливості професійної діяльності особистості. Категорія професійної діяльності. Психологічна структура діяльності: мотивація, цілеутворення, інформаційна основа діяльності, антиципація (прогнозування) її результатів, прийняття рішення, планування, програмування, контроль, корекція, оперативний образ об'єкту діяльності, система індивідуальних якостей суб'єкта, сукупність виконавських дій. Основні способи аналізу професійної діяльності. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Охарактеризувати психологічну структуру професійної діяльності. 2. Опишіть особливості контролю та корекції під час здійснення професійної діяльності. 3. Значення аналізу професійної діяльності. 4. Охарактеризуйте інформаційну основу діяльності. 5. Висвітліть основні психологічні проблеми, які можуть виникати під час професійної діяльності. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
6.	Лекція 6. Тема 3.3. Соціально-психологічні ризики, проблеми та конфлікти у колективі під час професійної діяльності. Психологічний клімат в колективі. Культура та етика ділового спілкування. Поняття про рольовий конфлікт. Особливості емоційно-афективної сфери членів колективу під час їхньої взаємодії. Види конфліктів у колективі. Конфлікт «керівник-працівник». Причини переходу на іншу роботу. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Охарактеризувати суть рольової теорії особистості. 2. Визначити основні ризики під час взаємодії працівника в колективі. 3. Виділити умови поліпшення соціально-психологічного клімату в колективі. 4. Назвати відмінності сприятливого та несприятливого психологічного клімату в колективі. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
7.	Лекція 7.

	Тема 3.5. Конкурентоспроможність команди на ринку праці. Поняття «конкурентоспроможність команди». Різниця у поняттях «колектив» і «команда». Сучасний стан конкурентоспроможності організацій на ринку праці. Ризики та психологічні проблеми конкурентоспроможної команди. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Розкрийте сутність поняття «конкурентоспроможність команди». 2. Визначити психологічні проблеми конкурентоспроможної команди. 3. Виділити шляхи та напрями підвищення конкурентоспроможної команди. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
--	--

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять:

спираючись на теоретичні знання, здобувач вищої освіти повинен опанувати наступними вміннями і навичками: визначати основні завдання психології у розбудові сучасного українського суспільства та аналізувати психічні процеси, а також сформулювати у здобувачів вищої освіти:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;
- здатність самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій для психологічного дослідження;
- здатність аналізувати й оцінювати достовірність одержаних результатів психологічних досліджень, формулювати на їх основі аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність презентувати результати власних досліджень усно і письмово, за допомогою мультимедійних засобів;
- здатність бути критичним і самокритичним.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1.	Семінарське заняття 1. Тема 1.4. Профорієнтація та профвідбір у системі психології праці. 1. Загальна характеристика професій типу «людина-людина», «людина-природа», «людина-техніка», «людина-знакова система», «людина-художній образ». 2. Професіографія, професіограма, психограма. 3. Психологічні основи професіографування та профвідбору. 4. Проблеми вибору професії: уявлення та реалії. Практична частина. 1. Розробити програму профорієнтаційної роботи з учнями-старшокласниками. 2. Скласти професіограму психолога. 3. Розробити презентацію «Основні поняття та загальна характеристика професій типу «людина-людина». 4. Розкрити основні принципи і технології професійного відбору/добору. Умови організації ефективного психологічного профвідбору. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Висвітлити особливості формування професійного самовизначення особистості як мету професійної орієнтації. 2. Розкрити принципи та методи профорієнтаційної (профконсультаційної) роботи. 3. Охарактеризувати психологічні основи виховання та професійного навчання (формування образу професії, професійної самосвідомості, індивідуального стилю

	діяльності, професійних знань, умінь, навичок). 4. Здійснити виділення критеріїв і вибір методів оцінки та ефективності профнавчання. 5. Окреслити психодіагностичне і професіографічне забезпечення професійного навчання як важливого чинника підвищення його ефективності. 6. Розкрити головні положення теорія очікувань Віктора Врума. 7. Опрацювати опитувальник професійної спрямованості (ОПС) Д. Г. Голланда. 8. Опрацювати діагностичну методiku Л. Йовайши для оцінки нахилів до діяльності у різних сферах.
2.	Семінарське заняття 2. Тема 1.6. Ринок праці в Україні в реаліях війни. 1. Сучасний стан ринку праці в Україні. 2. Дефіцит кадрів: психологічний фактор. 3. Психологічні проблеми щодо обрання та влаштування на роботу в реаліях війни. 4. Професійна діяльність, навчання та режими онлайн. Практична частина. 1. Дискусія «Психологічні особливості сучасного ринку праці» (робота в підгрупах). 2. Підготувати доповідь на тему «Перспективи відновлення ринку праці в Україні в умовах війни». 3. Підготувати доповідь на тему «Успішність праці як основа почуття власної гідності та підвищення мотивації». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Розкрити, які функції виконує праця у суспільному житті в реаліях війни. 2. Висвітлити нормативно-правову регуляцію професійної діяльності в Україні, а також дані особливості в умовах війни. 3. Виділити основні психологічні особливості залежності працівника від своєї групи у професійній діяльності. 4. Класичні та нестандартні методи підбору персоналу.
3.	Семінарське заняття 3. Тема 2.5. Особистість психолога та його професіональна діяльність. 1. Основні принципи в роботі психолога. 2. Етичний кодекс у роботі психолога. 3. Особистісні якості психолога та їхній вплив на професійну діяльність. 4. Психологічна стійкість та резильєнтність у роботі психолога. 5. Особливості роботи з проблемними клієнтами. Практична частина. 1. Розробити план і виступ (конспект виступу) на тему «Психічне благополуччя психолога як основна складова його ефективної професійної діяльності». 2. Підготувати доповідь на тему «Виклики в роботі психолога під час війни». 3. Скласти список якостей за темою «Особистість психолога та його професійна діяльність» (робота в групах). Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Назвати основні компетентності психолога. 2. Розкрити особливості «Я-концепції» щодо професійної діяльності психолога. 3. Описати особливості індивідуального та групового надання психологічної допомоги у роботі психолога. 4. Сформулювати можливі ризики та загрози для психолога під час роботи з проблемними клієнтами. 5. Опрацювати тест Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) на визначення тип робіт та

	професій, які найкраще підходять для кандидата, а також його здатність до спілкування та роботи в команді.
4.	Семінарське заняття 4. Тема 2.6. Оптимізація особистісного потенціалу та професійний розвиток особистості. 1. Поняття «особистісний потенціал» та «професійний розвиток». 2. Особистісні ресурси та їх оптимізація в професійній діяльності. 3. Обдарованість як властивість суб'єкта праці. 4. Інтернальний та екстернальний локус контролю під час здійснення професійної діяльності. 5. Побудова кар'єри в умовах сучасного ринку праці. Практична частина. 1. Підготувати доповідь на тему «Розкриття особистісного потенціалу в моїй життєдіяльності». 2. Підготувати доповідь на тему «Проблеми самотності та невизнання у творчій праці: гальмування чи поштовх до професійного розвитку?». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Розкрийте основні особливості професійного розвитку людини. 2. Розкрийте значення діяльності для розвитку особистості. 3. Опишіть головні положення концепцій соціальної ідентичності. 4. Сформулюйте основні напрями щодо побудови кар'єри в сучасних умовах війни.
5.	Семінарське заняття 5. Тема 3.4. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності. 1. Теорії мотивації у психології та менеджменті. Змістові та процесуальні теорії. 2. Ієрархія потреб А. Маслоу. 3. Роль мотивації під час здійснення професійної діяльності. 4. Зниження мотивації професійної діяльності та наслідки. Практична частина. 1. Скласти діагностичний комплекс з дослідження мотивації професійної діяльності особистості студента. 2. Скласти діагностичний комплекс з дослідження мотивації професійної діяльності особистості практикуючого психолога. 3. Підготувати презентацію на тему «Сучасні теорії мотивації» (робота в групах, презентація, обговорення). Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Проаналізувати мотиви діяльності людини. 2. Охарактеризувати способи, засоби та умови реалізації мети праці. 3. Проаналізувати мотиви професійної діяльності. 4. Описати суть теорії двох чинників Ф. Герцберга. 5. Проаналізувати роботу А. Маслоу «Мотивація і особистість». 6. Зміна уявлень про мотивацію у сучасній психології. 7. Відмінності між процесуальними та змістовими теоріями мотивації. 8. Головні положення теорії Д. МакКлеланда. 9. Головні положення теорії справедливості.
6.	Семінарське заняття 6. Тема 3.6. Шляхи вдосконалення професійної діяльності. 1. Поняття «вдосконалення професійної діяльності». 2. Індивідуальна траєкторія вдосконалення професійної діяльності. 3. Вплив соціуму на вдосконалення професійної діяльності особистості. Практична частина. 1. Підготувати презентацію на тему «Пастка відповідальності на шляху

	вдосконалення професійної діяльності особистості». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Розкрити особливості вдосконалення професійної діяльності психолога. 2. Визначити бар'єри на шляху вдосконалення професійної діяльності особистості. 3. Знайти та усвідомити можливості у власній (майбутній) професійній діяльності щодо підвищення її результативності та ефективності.
--	---

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Психологія праці» включає: поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; проведення досліджень за методиками, з якими знайомилися на практичних заняттях.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- робота з довідковою літературою.

Види самостійної роботи здобувача освіти:

- підготовка до аудиторних занять – 84 год;
- підготовка до домашньої контрольної роботи – 10 год;
- підготовку до екзамену – 30 год.

Загалом – 124 год.

Тема 1.2. Історія психології праці. Становлення та розвиток вітчизняної психології праці. Історія психології праці. Психологія праці у зарубіжних дослідженнях (Е. Мейо, Я. Морено, Ф. Тейлор та ін.). Вітчизняна психологія праці XIX-XX ст. Актуальні проблеми сучасної вітчизняної психології праці в умовах сьогодення (Г.О. Балл, Ю.З. Гільбух, І.А. Зязюн, Г.С. Костюк, В.Г. Панок, В.В. Рибалка та ін.).

Тема 1.3. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці. Методи досліджень у психології праці. Теоретичні проблеми психології праці. Методологічні принципи організації та проведення дослідження. Методи досліджень психології праці.

Тема 1.5. Умови професійної діяльності особистості. Умови до здійснення професійної діяльності. Особливі умови здійснення професійної діяльності, екстремальні та субекстремальні умови. Психологічна готовність до професійної діяльності в екстремальних умовах.

Тема 1.6. Ринок праці в Україні в реаліях війни. Сучасний стан ринку праці в Україні. Дефіцит кадрів: психологічний фактор. Психологічні проблеми щодо обрання та влаштування на роботу в умовах війни. Професійна діяльність, навчання та режими онлайн.

Тема 2.2. Формування індивідуального стилю професійної діяльності. Працездатність фахівця та її динаміка. Вплив індивідуально-психологічних характеристик особистості на трудову діяльність. Стили професійної діяльності. Проблема формування індивідуального

стилю трудової діяльності. Регулятивні процеси в структурі професійної діяльності. Професійна самосвідомість.

Тема 2.3. Проблема психологічної готовності та придатності особистості до професійної діяльності. Поняття придатності особистості до професійної діяльності. Проблема психологічної придатності особистості до професійної діяльності. Кризи професійного становлення та професійної придатності особистості до професійної діяльності. Професійна діяльність осіб з обмеженими можливостями. «Професійне вигорання» працівника.

Тема 2.4. Психічні процеси як регулятори професійної діяльності. Оптимальний стан працездатності особистості. Специфіка функцій уваги, уяви, мислення та ін. Функціональні стани працівника. Психічне напруження та поняття «стрес». Теорії та моделі стресу, причини його виникнення. Механізми регуляції стресу та значення саморегуляції діяльності.

Тема 2.5. Особистість психолога та його професійна діяльність. Основні принципи в роботі психолога. Етичний кодекс у роботі психолога. Особистісні якості психолога та їхній вплив на професійну діяльність. Психологічна стійкість та резильєнтність у роботі психолога. Особливості роботи з проблемними клієнтами.

Тема 3.2. Психологічні питання професійної адаптації працівника та безпеки праці. Поняття «адаптація», її сутність, види адаптації. Психологічні особливості адаптації осіб зрілого та похилого віку. Психологічні питання безпеки праці. Особливості розвитку особистості у процесі професійної переорієнтації.

Тема 3.4. Психологічні аспекти мотивації професійної діяльності. Теорії мотивації у психології та менеджменті. Змістові та процесуальні теорії. Ієрархія потреб А. Маслоу. Роль мотивації під час здійснення професійної діяльності. Зниження мотивації професійної діяльності та наслідки.

Тема 3.6. Шляхи вдосконалення професійної діяльності. Поняття «вдосконалення професійної діяльності». Індивідуальна траєкторія вдосконалення професійної діяльності. Вплив соціуму на вдосконалення професійної діяльності особистості.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні дисципліни семестровий рейтинг здобувача вищої освіти формують: робота на семінарах і вчасна здача відповідей на тестові завдання модульної контрольної роботи. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Здобувачам освіти важливо відвідувати лекції, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі практичні завдання до теми.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), доступною з особистого кабінету здобувача вищої освіти в системі «Кампус», гугл-класі, платформі Moodle або на сайті кафедри психології та педагогіки.

Здобувач вищої освіти на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану телефона, ноутбуку, гаджета чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки здобувача вищої освіти не з кращого боку.

Форми роботи

На лекціях висвітлюється зміст тем дисципліни «Психологія праці», представлених в силабусі. Вітаються питання від здобувачів вищої освіти до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим здобувачам вищої освіти або загалом аудиторії. Допускається діалог між здобувачами вищої освіти і викладачем на лекції.

На семінарських (практичних) заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання щодо методології та методів проведення психологічного дослідження. Під час семінарських (практичних) занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання з теми семінарського (практичного) заняття.

При викладанні курсу «Психологія праці» передбачено поєднання таких **форм і методів навчання**, як лекції, лекції-аналіз конкретної ситуації, інтерактивні методи. На семінарських заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання з предмету, зокрема, передбачено розгляд конкретних ситуацій, презентації доповідей, виступ за темою індивідуального завдання у формі презентації, виступ-інформування за темами семінарських занять, семінари з індивідуальною та груповою роботою. На семінарських заняттях застосовуються методи і форми роботи: робота в парах, робота в групах, круглий стіл, ситуаційні задачі, групові дискусії при вивченні проблемних питань (розгляд кейсів, фільм-аналіз, обговорення), оцінка та пояснення психологічних феноменів (наприклад, індивідуальність, психологічна типологія, психологічні характеристики, диференціація та порівняльний аналіз).

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти: опрацювання лекційного матеріалу та робота з додатковою літературою. Підготовка до семінарських занять: самостійне опрацювання додаткової літератури до тем лекційного курсу; самостійне опрацювання питань для підготовки до занять (самоконтроль засвоєння змісту лекційного курсу; пошук додаткових джерел інформації по темі практичного заняття (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) в бібліотеках та в електронному вигляді (в мережі Internet).

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти для планування самостійної роботи.

Форми поточного контролю: усне опитування, виступ здобувача вищої освіти із доповіддю або повідомленням, участь у обговоренні питань на семінарських заняттях тощо. Відповіді здобувача освіти повинні свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату, тобто відповідати вимогам доброчесності.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПП ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПП ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагиату <https://rb.gy/agihij>, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПП ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної чесності НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: **опитування за темою заняття, виконання завдань.**

Семестровий контроль: **екзамен.**

PCO з дисципліни «Психологія праці», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розробленого за типом PCO-1 і складається з:

- 1) роботи на семінарських (практичних) заняттях – відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії;
- 2) складання модульної контрольної роботи;
- 3) екзамен (письмово).

Оцінювання та контрольні заходи

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться на основі рейтингової системи відповідно ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПП ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_RSO_2022.pdf

За встановленими в PCO критеріями та результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПП ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/32>

Здобувач вищої освіти отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у проведених семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Викладач оцінює роботу здобувача вищої освіти на семінарських заняттях.

Здобувач освіти може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення здобувача вищої освіти з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими Університетом.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувач вищої освіти визначені у положенні про РСО з дисципліни та представлені у Додатку 1.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

Вивчення курсу «Психологія праці» передбачає засвоєння здобувачами вищої освіти системи психологічних знань, основних понять за темами, ознайомлення з навчально-методичними матеріалами.

Головною метою лекцій є мотивація і організація роботи здобувачів вищої освіти з навчальним матеріалом у міжсесійний період. Лекції проводяться із використанням мультимедійних презентацій (за наявності умов в аудиторії).

Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої освіти має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись зі змістом матеріалу підручника. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений здобувач вищої освіти не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж здобувач вищої освіти не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо здобувач вищої освіти не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи здобувача вищої освіти і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в Університеті. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечується через платформи Zoom, classroom.google.com та ін.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, к. психол. н., доцентом кафедри психології та педагогіки Нежинською Оленою Олександрівною.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 14 від 14.05.2025 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 4 від 24.06.2025 р.).

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

РСО з дисципліни «Психологія праці», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розробленого за типом РСО-1 і складається з:

- 1) роботи на семінарських (практичних) заняттях – відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії;
- 2) складання домашньої контрольної роботи (ДКР);
- 3) екзамен (письмово).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях. Ваговий бал за підготовлену доповідь **6 балів**. Максимальна кількість балів за доповіді на семінарах дорівнює $6 \text{ балів} \times 6 \text{ доповідей} = 36 \text{ балів}$.

Ваговий бал за активну участь у обговоренні теми семінару, дорівнює 2 балів. Максимальна кількість балів за активну участь у семінарах дорівнює **12 балів**.

Робота на семінарських заняттях (доповідь)

Повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну і аргументовану відповідь, демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, висловлює власну позицію з відповідним обґрунтуванням з дискусійних питань, ефективно використовують візуальні засоби (мультимедійні презентації, відеоматеріали тощо)	5-6
Достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну аргументовану відповідь з несуттєвими неточностями, висловлюючи власну позицію допускає незначні порушення логіки, на достатньому рівні використовує візуальні засоби до теми семінару	4
Неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає неповні відповіді, допускає неточності, висловлюючи власну позицію проявляє складність в її обґрунтуванні	2-3 (< 60%)
Відповідь не відповідає вимогам «задовільно», або відсутність відповіді; ухилення від участі у семінарському занятті	0-1 (< 60%)

Активна участь у обговоренні теми семінару/ практична робота під час семінару

Активна участь в обговоренні теми семінару, демонстрація глибокого розуміння теми, аргументовані відповіді та приклади, постановка аналітичних запитань, допомога іншим учасникам семінару у пошуку відповідей на проблемні запитання	1-2
Долучення до дискусії, демонстрація розуміння теми обговорення, змістовні відповіді, але брак глибини знань обговорюваних питань, відсутність оригінальних думок	1
Незначна участь в дискусіях, відповіді неповні або обмежуються мінімальним набором фактів та аргументів, в обговоренні питань семінару проявляється недостатнє розуміння теми	0-1
Невірні короткі відповіді або уникання участі в обговоренні теми семінару	0

2. Виконання домашньої контрольної роботи (максимальна кількість балів складає **14 балів**, максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1).

Домашня контрольна робота складається з 14 тестових завдань, що відображає зміст усієї дисципліни. ДКР проводиться за допомогою гугл-тестів, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача здобувача вищої освіти – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку здобувача вищої освіти) та позначити його.

Максимальна кількість балів складає **100** (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 2):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 14)	1
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 14)	0
вірнo виконано всі тестові завдання	14
вірнo виконано більше 60% тестових завдань	9-13
вірнo виконано менш 60% тестових завдань	0

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RC = 36 + 14 = 50 \text{ балів}$$

Екзаменаційна складова шкали дорівнює 50% від R, а саме:

$$RE = 50 \text{ балів}$$

Таким чином рейтингова шкала кредитного модуля складає $R = RC + RE = 100$ балів.

Необхідною умовою допуску до екзамену є рейтинг (Rc) не менше 50% від RC, тобто **25 балів**.

3. Складання екзаменаційної контрольної роботи: екзаменаційна контрольна робота проводиться у письмовій формі протягом 90 хвилин.

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань за тематичними розділами курсу. Ваговий бал кожного питання – 25.

Критерії екзаменаційного оцінювання:

повна, чітка, викладена в логічній послідовності відповідь на питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення здобувача вищої освіти не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні;	19-25
відповідь на питання, але не зовсім повна або не достатньо чітка, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення здобувача вищої освіти а з матеріалом лекцій та підручника; певні неточності у відповіді;	13-18
достатньо поверхова відповідь на питання; суттєві помилки у відповіді;	6 –12
неправильна відповідь на питання, що свідчить про незнання відповідного навчального матеріалу, але намагання висловити власне розуміння суті поставленого питання;	1–5
відсутність відповіді.	0

Для отримання відповідних оцінок (ECTS та традиційних) рейтингова оцінка (**RD**) переводиться згідно з таблицею:

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно

Перелік питань до екзаменаційної контрольної роботи

1. Предмет і завдання дисципліни «Психологія праці».
2. Становлення та розвиток наукових знань про працю.
3. Психологія праці як галузь науки.
4. Розвиток психології праці у межах психотехніки.
5. Післявоєнний період (після 50-х років XX ст.) розвитку психології праці: основні завдання.
6. Вітчизняна психологія праці у 90-х роках XX ст.
7. Сучасний стан розвитку психології праці.
8. Ринок праці в Україні в умовах війни.
9. Розвиток особистості в процесі професіоналізації.
10. Професійна орієнтація та методи профорієнтації.
11. Методи психології професійної діяльності.
12. Психологічне вивчення професій.
13. Психологічні проблеми стимулювання трудової діяльності та мотивація праці.
14. Мотиваційна сфера особистості у контексті трудової та професійної діяльності.
15. Психологія працездатності та професійний потенціал сучасного працівника.
16. Біографічний метод у психології професійної діяльності.
17. Метод опитування у психології професійної діяльності.
18. Поняття «професіограма» та «психограма».
19. Психологічні основи професійного відбору та підбору кадрів.
20. Психологічний аналіз індивідуально-психологічних особливостей суб'єктів праці.
21. Професійно важливі якості працівника.
22. Порівняльний аналіз когнітивних та регулятивних процесів у професійній діяльності.
23. Порівняльний аналіз уваги та мислення у професійній діяльності.
24. Психологічний аналіз професійно важливих якостей і здібностей в системі «людина – людина».
25. Психологічний аналіз професійно важливих якостей і здібностей в системі «людина – техніка».
26. Психологічний аналіз професійно важливих якостей і здібностей в системі «людина – природа».
27. Психологічний аналіз професійно важливих якостей і здібностей в системі «людина – знакова система».
28. Психологічний аналіз професійно важливих якостей і здібностей в системі «людина – художній образ».
29. Функціональні стани працівника.
30. Психічне напруження особистості у професійній діяльності.
31. Стан стресу, причини та види стресу. Стрес та дистрес в професійній діяльності.
32. «Професійне вигорання» працівника.
33. Складові «професійного вигорання» та їхні прояви під час професійної діяльності.
34. Екстремальні умови професійної діяльності.
35. Психологічна допомога та супровід в екстремальних умовах діяльності.
36. Особливості та структура професійної придатності.
37. Психологічна готовність до праці в екстремальних умовах.
38. Оптимізація режиму праці та відпочинку.
39. Характеристики команди.
40. Конкурентоспроможна команда на ринку праці.
41. Роль культури та етичні норми під час професійної діяльності.

42. Психологія ділового спілкування.
43. Комунікація та взаємодія у професійній діяльності.
44. Психологія впливу керівника на підлеглих.
45. Кризи у професійній діяльності працівника.
46. Особливості та види конфліктів у групі.
47. Врегулювання конфліктів на підприємствах (в організаціях).
48. Стратегії поведінки в конфлікті.
49. Психологічний аналіз плинності кадрів.
50. Психологічні умови підвищення якості праці.
51. Професійна адаптація, її основні стадії та сутність.
52. Поняття «адаптація» до професійної діяльності.
53. Психологічні механізми адаптації до діяльності.
54. Умови подолання трудової дезадаптації працівника.
55. Етапи розвитку особистості працівника у процесі професійної адаптації.
56. Фактори безпеки праці.
57. Соціально-нормативна регуляція трудової діяльності у початковий період професійної адаптації.
58. Розвиток професійної самосвідомості.
59. Виробниче середовище як чинник розвитку ефективного індивідуального стилю трудової діяльності.
60. Особливості розвитку особистості у процесі професійної переорієнтації.
61. Класичні та нестандартні методи підбору персоналу.
62. Особливості роботи пізнавальної сфери осіб з обмеженими можливостями.
63. Поняття про інклюзивне середовище.
64. Можливості інклюзії у професійній діяльності.
65. Особливості взаємодії з працівниками з обмеженими можливостями.
66. Вплив темпераменту на стиль професійної діяльності.
67. Працездатність та її динаміка. Фактори зміни працездатності у процесі професійної діяльності.
68. Вплив факторів соціального середовища на професійний розвиток особистості.
69. Основні ознаки перевтоми.
70. Професійні захворювання.
71. Психологічні заходи підтримки працездатності.
72. Самореалізація особистості у різних видах професійної діяльності.
73. Психологія професійної кар'єри.
74. Профілактика нещасних випадків.
75. Соціально-психологічний клімат у колективі та його значення у підвищенні якості праці.

Зразок оформлення титульної сторінки екзаменаційної контрольної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет соціології і права
Кафедра психології та педагогіки

Екзаменаційна контрольна робота
з дисципліни «Психологія праці»
Варіант №__

Здобувач вищої освіти

ПІБ _____

групи: _____

Перевірив: ПІБ викладача

к. психол. н., доцент кафедри психології та
педагогіки ФСП

Додаток 4

Вимоги до виконання екзаменаційної контрольної роботи

Варіант екзаменаційної контрольної роботи надається викладачем на лекційному занятті та/або обирається рандомно. Здобувачі вищої освіти подають екзаменаційну контрольну роботу за 2 тижні до екзамену (заліку).

Загальний обсяг роботи 8-10 сторінок друкованого тексту українською мовою формату А4 тексту у редакторі Word.

Стандарти: кегель – 14pt, міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, абзацний відступ – 1,25 см, поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см. Обов’язкова нумерація сторінок.

Екзаменаційна контрольна робота обов’язково повинна мати титульну сторінку (Додаток 3).

Відповідь на кожне питання має починатися з нового аркушу із зазначеним номером та сформульованою назвою. Необхідно глибоко та стисло розкрити поставлені питання; зазначати порядковими номерами посилання на використані літературні джерела (сайти). Крім узагальнень, бажано викласти власний погляд на проблему.